

ALTES CAPACITATS I PRECOCITAT INTEL·LECTUAL

L'article 2 de la Resolució ENS/1543/2013, de 10 de juliol, de l'atenció educativa a l'alumnat amb altes capacitats, diu :

S'entén per alumnat amb altes capacitats el que es pot incloure en algun dels perfils següents:

Superdotació intel·lectual. *Alumnat a partir dels 12-13 d'edat, que disposa d'un nivell elevat de recursos en capacitats cognitives i aptituds intel·lectuals com ara raonament lògic, gestió percentual, gestió de memòria, raonament verbal, raonament matemàtic i aptitud espacial.*

Talents simples i complexos. *Aquells que mostren una elevada aptitud o competència en un àmbit específic, com el verbal, matemàtic, lògic, creatiu, musical o esportiu, entre d'altres. Les combinacions de diverses aptituds específiques donen lloc a talents complexos.*

Precocitat. *Aquells en edats inferiors als 12-13 anys que presenten les característiques esmentades per a la superdotació intel·lectual i per als talents simples o complexos, les quals una vegada que s'assoleixi la maduració de la seva capacitat intel·lectual, poden o no confirmar-se.*

El fet que en aquesta resolució no es reconegi com a superdotat o talentós un nen o nena fins que no faci els 12 ó 13 anys, va en contra de qualsevol manual bàsic sobre les altes capacitats.

Són aquests manuals, tesis doctorals, guies d'altres comunitats autònomes... de reconeguts experts en altes capacitats, els que afirmen majoritàriament que, és a partir dels 6-7 anys quan es pot determinar en un nen o nena si aquest està en l'inici d'una superdotació o d'un talent.

Però també és cert que, aquesta sobredotació o talent es consolidarà quan s'assoleixi la maduració de la seva capacitat intel·lectual cap als 12 ó 13 anys.

Tant la superdotació com el talent són fenòmens cognitius estables.

D'aquesta manera defineixen la precocitat intel·lectual, alguns experts del Grup de treball de Superdotació i Altes Capacitats (GTSAC) del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC), i del Col·legi Oficial de Pedàgocs de Catalunya (COPEC), al ***protocol d'identificació de nens amb altes capacitats intel·lectuals :***

La precocitat. no es tracta d'un fenomen intel·lectual, pròpiament dit, sinó evolutiu, perquè la precocitat implica un ritme de desenvolupament més ràpid, és a dir, les persones amb precocitat solen manifestar un nombre més gran de recursos intel·lectuals que els seus companys mentre aquests recursos intel·lectuals bàsics estan madurant, però una vegada acabada la maduració, la seva capacitat intel·lectual es pot homogeneïtzar (Mercè Martínez i Antoni Castelló, 1998). Per això, és necessari un seguiment longitudinal (durant quatre o cinc anys) per comprovar l'evolució dels trets cognitius a causa de la repercussió que pot tenir en la intervenció escolar.

En aquest document, entenem per precoç un nen o una nena de tres a cinc anys (diem des dels tres anys perquè és l'edat a partir de la qual considerem fiables els tests estandarditzats per mesurar les diferents aptituds intel·lectuals) en el qual, a causa de l'edat que té, encara no es pot determinar clarament de quin tipus d'alta capacitat està dotat. Per això, en aquests casos sempre direm que «el nen està dotat de precocitat intel·lectual en l'àrea de/les àrees de...» (la que correspongui, com pot ser la de les matemàtiques, l'àrea verbal, la lògica, etc.). Però això no vol dir, de cap manera, que no s'hagi de fer una intervenció educativa en aquests nois! És a dir, malgrat l'edat, és importantíssim intervenir a l'escola en tots els nois i totes les noies de qui es considera que tenen precocitat intel·lectual, ja que en aquest moment estan dotats amb altes capacitats! Però, de fet, acostumen a ser pocs els casos de nens precoços que després no es confirmen com a superdotats o talentosos! Quan es fa una identificació d'altres capacitats en un nen de tres a cinc anys, el que convé és prevenir sempre els pares i mestres que «podria» no tractar-se d'un cas de superdotació o talent, per tal de no generar expectatives exageradament elevades, i saber que el seguiment longitudinal en aquests casos és sempre imperatiu!.

En conclusió, les famílies hem de saber que:

- en la majoria dels superdotats i talentosos s'acostuma a donar una precocitat intel·lectual
- aquesta precocitat intel·lectual, sol durar aproximadament fins als 6 anys
- és a partir d'aquesta edat, quan es poden passar més proves psicològiques (WISC IV, EFAI, CREA , PIC...) per tal de determinar el tipus d'altres capacitats que té el nen/a, superdotació o algun talent
- acostumen a ser pocs els casos de nens precoços que després no es confirmen com a superdotats o talentosos
- i que en la majoria del casos, la superdotació o talent s'acabarà de consolidar una vegada s'assoleixi la maduració de la seva capacitat intel·lectual, als 12-13 anys .

Junta de Fanjac Lleida
Juliol 2013